

Samuël geboren

Periodethema: Richters
1 Samuël 1 en 2

KERNTEKST

'Want ik verheug mij in Uw heil' (1 Sam. 2: 1b).
'Ik bad om deze jongen, en de Heere heeft mij gegeven, wat ik van Hem gebeden heb' (1 Sam. 1: 27).

UITLEG VAN DE KERNTEKST

1 Samuël 2:1b. De Heere heeft Hanna gezegend met de geboorte van een kind. Dit kind, Samuël, zal tot zegen, tot heil zijn van het volk dat zo ver van de Heere is afgedwaald. In Gods heil, Zijn reddende genade, mag ze zelf ook delen. Ze heeft de Heere lief en dient Hem. Dat maakt haar eindeloos blij en dankbaar. Er is geen groter vreugde denkbaar dan te delen in Gods heil in Christus.

BEGINSITUATIE

Simson had contact met een Filistijnse vrouw. Ze was heel lief tegen hem, maar ze meende er niets van. Zij wilde weten waarom hij zo sterk was. Zijn haar werd afgeknipt en hij was zijn kracht kwijt. Hierna kwam hij in handen van zijn vijanden en zijn de ogen van Simson uitgestoken. Maar nog een keer kreeg hij zijn kracht terug van de Heere. Simson laat de tempel instorten en met hem sterven heel veel Filistijnen.

DOELSTELLINGEN

- Laat zien dat wat bij mensen onmogelijk is, mogelijk is bij de Heere.
- Als je de Heere iets belooft, moet je het ook doen.
- Vertel de kinderen dat het heel belangrijk is dat wij een biddend leven kennen.

INDELING

- Elkana gaat ieder jaar naar Silo.
- Elkana en Hanna dienen de Heere.

- Hanna verblijft biddend in de tempel.
- De grote wens van Hanna en haar belofte.
- De lofzang van Hanna.

OPMERKINGEN

Vandaag beginnen we een serie verhalen over Samuël. Hij is een inspirerend voorbeeld ook voor de kinderen van onze klas hoe hij al heel jong de Heere mocht dienen.

ZINGEN

Psalm 146: 1; 27: 7.

'Neem mijn leven laat het Heer' (WKK 267).

'Abba, Vader, U alleen' (WKK 419).

'Mijn hart verheugt zich zeer' (WKK 5).

UITLEG VAN DE PSALM

Psalm: 146: 1. De dichter heeft God in Zijn genade en goedheid, in Zijn leiding en zegeningen leren kennen en heeft zo volop stof om Hem te loven en te prijzen. Dat is Hij toch waard?

MATERIALEN

- In de map zitten passende platen over Samuël.
- Meer materialen en informatie op de website.

BORDPLAN

Samuël

Al heel jong de Heere dienen!

INTRODUCTIE

Kun jij een voorbeeld noemen van iemand uit de Bijbel die tot geloof komt? Paulus, Zacheüs, één van de discipelen. In de Bijbel staan ook verschillende mooie voorbeelden van kinderen die al heel jong de Heere mogen volgen en dienen.

BRUGZIN OF BEGINZIN

Luister vandaag goed naar deze geschiedenis van een jongen die net zo oud als jij is. En na het verhaal wil ik met je nadenken wat dit verhaal van vandaag voor ons betekent.

Vertelling

Deze geschiedenis begint ongeveer in het jaar 1000. We gaan op bezoek bij Elkana in het plaatsje Rama. Mag ik Elkana aan jullie voorstellen? Hij is uit het geslacht van de Levieten, zij dienden in de tempel. Elkana heeft twee vrouwen. Hanna en Peninna. Twee vrouwen? Ja, inderdaad. In die tijd was dat niet zo vreemd, denk maar aan Jakob. Maar het gaat niet goed tussen de beide vrouwen van Elkana. Peninna is moeder van een aantal kinderen, maar Hanna heeft helaas geen kinderen. Hanna zit vaak op een stil plekje te huilen. Ze heeft veel en stil verdriet, omdat haar huwelijk niet is gezegend met kinderen. In het Oude Testament was er een groot verlangen dat misschien uit je familie de Messias (de Heere Jezus) geboren zou worden. Doordat dit nu niet zal plaatsvinden heeft ze veel betraande ogen. Tussen Hanna en Peninna is vaak gedoe en getreiter. Jaloezie omdat Hanna nog geen kinderen heeft, is daar de oorzaak van.

Bovendien vindt de Heere het ook niet goed dat Elkana twee vrouwen heeft.

De Heere wil dit niet. Het is een gewoonte die in strijd is met de Tien Geboden. De Heere God heeft Adam één vrouw gegeven. Dus meerdere vrouwen is niet zoals de Heere het wil. Op dit punt zondigt Elkana dus tegen de geboden van de Heere.

ELKANA GAAT IEDER JAAR NAAR SILO

In tijd van Elkana waren er niet veel mensen meer die de Heere oprecht wilden dienen en in Hem geloofden. Eén van de geboden toen, namelijk het jaarlijks offeren in de tempel gebeurde niet meer. De stroom van mensen die jaarlijks op weg gingen naar de tempel was dan ook steeds kleiner geworden. De Heere was daar natuurlijk niet blij mee. In de tempel was één iemand hogepriester, hij moest er voor zorgen dat alles plaatsvond zoals de Heere dat had gezegd.

Op dit moment is Eli de hogepriester in de plaats Silo. Hij was ook richter, dat wil zeggen: hij moet het volk Israël leiden naar de wil van God. Eli was

echter niet een sterke leider. Hij was zwak in het doorgeven en voorleven van de regels en waar-schuwde het volk nauwelijks meer. Eli had zelf twee zonen, Hofni en Pinehas. Zij gaven al helemaal niet het goede voorbeeld als zonen van de priester. Ze aten vlees uit de tempel wat de gelovigen meenamen naar de tempel om te offeren. Ze hadden ook verhoudingen met meerdere vrouwen. En Eli, hun vader, bestrafte zijn zonen bijna niet. De dienst van God in en rondom de tempel raakte door dit goddeloze leven van de zonen in verval. En iedereen zag het, waardoor ook andere mensen het niet meer zo nauw namen.

Je kunt het vergelijken met de regels in de klas. Als de juf ze alleen maar aan het begin van het jaar vertelt en uitlegt en na een paar weken er niets meer van zegt, dan zal aan het einde van het schooljaar niemand zich er meer aan houden.

Gelukkig gaat Elkana nog wel jaarlijks met zijn beide vrouwen uit Rama naar de tempel in de plaats Silo. Bij de tempel moet je niet direct denken aan een stenen gebouw, maar aan een grote stevige tent, die uit meerdere ruimtes bestaat en langere tijd op één plek bleef staan.

Elkana gaat elk jaar naar de tempel in Silo om de Heere te offeren. Dat doen nog maar weinig mensen zoals we net al hoorden, maar Elkana vreest de Heere. Daar in de tempel ontmoet hij ook de twee priesters, de zonen van Eli: Hofni en Pinehas. Ze leven in goddeloosheid en zijn beslist het ambt van priester niet waardig. Juist in de tempel en rondom de offerdienst had de Heere heel duidelijke regels gegeven. Maar helaas houden Hofni en Pinehas zich daar niet aan.

ELKANA EN HANNA DIENEN DE HEERE

Elkana komt ook dit jaar weer met zijn beide vrouwen in de tempel. Elkana's offers zijn dankoffers. Eerst wordt het vet van het offerdier dat is meegebracht verbrand en krijgt de priester het hem toekomende deel. Van het overgebleven vlees houdt het gezin van Elkana een offermaaltijd bij de tempel. Wat opvalt is dat Hanna tijdens deze maaltijd meer krijgt dan Peninna. Dat komt omdat Elkana meer van Hanna houdt dan van Peninna. Daar heeft Elkana zijn redenen voor. Het is misschien wel te begrijpen, maar zeker niet goed te keuren. Want Elkana ziet wel dat Peninna altijd bezig is om Hanna te treiteren omdat zij geen kinderen kan krijgen. Dat is natuurlijk heel gemeen. Als je de Heere liefhebt, doe je zulke dingen niet. Probeer je voor elkaar te zorgen en elkaar te helpen.

HANNA VERBLIJFT BIDDEND IN DE TEMPEL

Als ze daar als gezin in de tempel bij elkaar staan, ziet Elkana dat Hanna erg bedroefd is. Ze heeft vaak tra-

nen van verdriet op haar gezicht en trek in eten heeft ze ook al helemaal niet. Dat blijft natuurlijk niet onopgemerkt. En Elkana vraagt 'Waarom huil je en eet je niet?' Omdat Elkana natuurlijk ook wel weet dat Hanna verdrietig is omdat zij geen kinderen heeft, vraagt hij ook: 'Ben ik niet meer waard dan tien zonen?' Hanna kan hier geen antwoord opgeven. Woorden komen niet meer uit haar mond, zo verdrietig en alleen voelt ze zich. Nadat de maaltijd is afgelopen gaat Elkana met Peninna en hun kinderen naar huis. Hanna blijft alleen achter in de tempel.

Eli zit bij de deur van het heilige in de tempel te Silo om toezicht te houden wat er op het tempelplein gebeurt. Zijn oog valt op Hanna. Zij ligt op haar knieën en stort haar hele hart uit voor de Heere. Ze houdt niets achter. Ze maakt alles wat haar leven zo verdrietig maakt aan de Heere bekend.

Doen wij dat ook, jongens en meisjes? Vertel alles wat je dwars zit en waar je verdriet om hebt maar aan de Heere. Hij wil er om gebeden worden. En Hij wil je helpen.

Eli de hogepriester verwondert zich over Hanna. Ze bidt niet hardop, zoals mensen gewoon zijn te doen in dat land. Ze beweegt alleen haar lippen. Zoiets ongewoons heeft Eli nog nooit gezien. Eli zegt daarom tegen Hanna: 'Hoe lang zult u zich als een dronken iemand aanstellen?' Hanna antwoordt: 'Nee, mijn heer de priester! Ik heb heel veel verdriet, ik heb geen wijn of sterke drank gedronken, ik ben dus niet dronken, ik heb mijn hele hart met al mijn verdriet voor de Heere uitgestort.'

DE GROTE WENS VAN HANNA EN HAAR BELOFTE
'Ik hoop dat de Heere mijn gebed verhoort. En mij moeder maakt van een zoon.' Hanna kan niet boos worden op Eli, hoewel hij natuurlijk wel een hele vreemde vraag aan haar stelt.

Laten we nog eens goed lezen wat er in de Bijbel staat over het gebed van Hanna. Zij doet de Heere namelijk een belofte. Ze zegt: 'Heere, als U nu de ellende van mij aanziet en aan mij denkt en mij niet vergeet, geef mij dan een zoon, zo zal ik deze zoon aan de Heere terug geven.' Zij wil haar toekomstige kind dus in dienst stellen van de Heere. Dat is mooi toch? Teruggeven aan de Heere. Dus niet zelf thuis houden en ervan genieten. Dat ligt toch het meest voor de hand! Wij zien ook in 1 Sam. 1: 11 dat ze heel nederig, eenvoudig en godvrezend is. Ze spreekt steeds over dienstmaagd, dat betekent dat ze de Heere wil dienen in haar hele leven. Hem wil volgen, hoe haar leven ook gaat.

Hogepriester Eli heeft spijt over wat hij tegen Hanna heeft gezegd. Hij heeft haar bidden in de tempel

verkeerd beoordeeld. Daarom antwoordt Eli haar: 'Gaat heen in vrede en de God van Israël zal uw gebed verhoren.' Mooi, wat een belofte krijgt Hanna mee. Ze moet alleen naar huis, maar ze heeft voldoende om over na te denken. Wat een bijzondere reis naar de tempel is dit voor Hanna dit jaar geworden..

Ik denk dat wij ook kunnen leren van de fout van Eli. Laten wij oppassen om mensen verkeerd te beoordelen. Wees voorzichtig en denk goed na voordat je wat zegt. Misschien zit er wel een vluchteling in je klas en weet hij nog niet precies alle verhalen uit de Bijbel. Je kunt hem dan uitlachen, maar je kunt hem ook helpen.

Na enige tijd gebeurt er een groot wonder in het huis van Elkana in Rama. Het is er een drukte van belang, allemaal blij gezichten en luister eens! Ik hoor een baby huilen. Inderdaad, er is iets heel moois gebeurd. Hanna en Elkana hebben een zoon ontvangen. Ze noemen hem Samuël, want zegt Hanna: 'Ik heb hem van de Heere gebeden.'

Als Elkana een jaar later weer naar de tempel in Silo gaat om te offeren, is Hanna er niet bij. Zij blijft thuis in Rama. Pas als Samuël zelfstandig kan eten en niet meer afhankelijk is van de borstvoeding van zijn moeder, zal Hanna weer naar de tempel gaan. In die tijd lagen kinderen meestal drie tot vijf jaar aan de borst van hun moeder. *Lang is dat hè, bij je broertje of zusje nu is dat denk ik veel korter.*

Als die tijd erop zit, zal Hanna haar zoon meenemen naar de tempel en hem afstaan aan de dienst van de Heere. Wat Hanna beloofd heeft aan de Heere, doet ze ook echt. Ze brengt haar zoon in de tempel. Wat een bijzondere tocht zal dat geweest zijn. Samen naar de tempel te gaan en al te weten dat je alleen terug gaat, omdat Samuël in de tempel blijft. Hanna zal Samuël gaan missen, maar ze is ook heel blij en dankbaar. Hoe we dat weten? Lees maar in de Bijbel wat ze allemaal meebrengt om de Heere te danken: drie stieren, ruim twintig kilo meel en een fles wijn. Dat is voor Hanna best een groot offer. Maar de Heere is het waard! Hij heeft haar gebeden verhoord.

Samuël wordt een dienstknecht van de Heere in de tempel. Hij draagt daarom een nieuwe linnen lijfrok. (In die tijd droegen mannen en jongens ook een soort jurk.) Samuël is niet te trots om eenvoudig werk te doen in de tempel en zo het werk van een Leviet te doen. Samuël is geliefd bij de Heere en de gelovigen die regelmatig in de tempel komen. Samuël is door God tot iets groots voorbestemd en daarom zal God hem op Zijn tijd roepen. Hij zal een voorbeeld zijn voor Eli, Hofni en Pinehas en vele anderen in het volk Israël.

DE LOFZANG VAN HANNA

Hanna kan niet alleen bidden, maar ook heel mooi zingen. Ze zingt een lofzang als Samuël in de tempel achterblijft. En in die lofzang horen we wat er in haar hart leeft. Ze is zo blij en dankbaar en door haar zingen geeft ze de Heere de eer. Ze zingt bid-dend: 'Mijn hart springt op van vreugde, want ik verheugd mij in U. Er is niemand zo heilig als de Heere en er is niemand gelijk aan onze God, er is geen rotssteen gelijk onze God.' Ze kan op de Heere bouwen. Ze kan Hem vertrouwen. De Heere kan alles en Hij doet alles. Hij maakt ook arm. En Hij maakt rijk. Hij vernedert. En Hij verhoogt. Haar hart is geraakt. Hanna's tong komt los en zo maakt ze in haar lofzang de Heere groot. Er zullen nog meer lofzangen volgen later in de Bijbel. Ik denk aan Zacharias, Maria en Simeon.

Zingen jullie ook wel eens met heel je hart over de goedheid van de Heere? Zing maar veel! En laat iedereen het maar horen. De Heere is goed en groot en daarom mogen we Hem prijzen met blijde galmen.

AFSLUITING

Wat een indrukwekkende geschiedenis. Hanna krijgt na lang wachten een zoon en die jongen geeft ze terug aan de Heere. Als de jongen geen borstvoeding meer nodig heeft, gaat hij wonen in de tempel bij de priester Eli. Al heel jong mag hij de Heere gaan dienen. En is dat alleen bij Samuël zo? Nee, ook jij en ik mogen Hem nu al dienen en loven! Daarom gaan we de komende week deze mooi passende psalm leren:

*Prijs den HEER' met blijde galmen;
Gij, mijn ziel, hebt rijke stof;
'k Zal, zo lang ik leef, mijn psalmen
Vrolijk wijden aan Zijn lof.*

VERWERKING

In deze geschiedenis komen heel veel onderwerpen aan de orde die bij de kinderen vragen kunnen oproepen of hen in het bijzonder opvallen. We noemen er hier een aantal om het klassengesprek mee te openen.

Wat is je opgevallen in de relatie tussen de twee vrouwen van Elkana, Hanna en Peninna? Jaloezie, treiteren en pesten, voortrekken.

Komt dat bij jullie bekend voor, in de klas of in het gezin? Wat vind je ervan, wat doe je ermee?

Het is goed als er in de (zondagsschool)klas regels zijn waar iedereen zich aan probeert te houden. Kun je er een aantal noemen? En binnen jullie gezin? Waarom is orde belangrijk? Denk ook aan het jaarlijks gaan van Elkana naar de tempel om te offeren.

Welke woorden zou je gebruiken als je kijkt naar het gedrag van de twee zonen van Eli. Onecht, oneerlijk, egoïsme, ongehoorzaam, ontrouw. En waarom juist deze woorden? Waarom is het belangrijk om eerlijk te zijn naar elkaar en naar de Heere?

Jaarlijks ging het gezin naar de tempel om te offeren. Waarom doen wij dat niet meer in deze vorm? De Heere Jezus heeft Zijn leven gegeven als offer voor onze zonden. Offeren wij misschien op een andere manier? Wie weet een voorbeeld? Collecte in de kerkdienst, aandacht voor de jaarlijkse actie op de zondagsschool.

Kun je een dag noemen in het jaar, die misschien wel lijkt op het offeren van Elkana en zijn gezin? Bid- en dankdag voor gewas en arbeid.

Een ander aspect in deze geschiedenis is, de verhooring van het gebed van Hanna.

Een kind kan vragen 'Mijn oom en tante, hebben geen kinderen ontvangen, zijn hun gebeden niet verhoord?' Benadruk het verschil tussen horen en verhoren van gebeden door de Heere. Echtparen die kinderen adopteren en opvoeden in een christelijk geloof. Zondag 10 van onze Heidelbergse Catechismus heeft hier natuurlijk ook veel te zeggen. Praat over verschillende gebeden. Verstandelijk of met heel je hart zoals bij Hanna. Wil je echt dat je gebed wordt verhoord? Hoe bid je dan? Welk gebed is het allerbelangrijkste voor ons allemaal? 'Heere, geef mij een nieuw hart dat U mag dienen.'

Samuël is een heel mooi voorbeeld om de Heere al jong te dienen. Hoe kunnen wij Hem al jong dienen? Iedere dag de Bijbel lezen, bidden, eerlijk zijn naar anderen. Sommige gelovigen worden ook geroepen door de Heere voor een speciale taak in de kerk. Kun je er een aantal noemen, Ouderling, dominee, evangelist, zendeling. Heb jij een verlangen om de Heere te dienen?